

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Akcijski plan za mobilnost istraživača
2011. - 2012.

Zagreb, prosinac 2010. godine

Sadržaj

Sadržaj.....	2
I. Uvod.....	4
1. <i>Strateška podloga za izradu Akcijskog plana za mobilnost istraživača</i>	<i>4</i>
2. <i>Mobilnost istraživača u Europskom istraživačkom prostoru.....</i>	<i>5</i>
3. <i>Mobilnost istraživača u Republici Hrvatskoj.....</i>	<i>6</i>
II. Sadašnje stanje	7
1. <i>Izvešće o provedbi Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2009.-2010.....</i>	<i>7</i>
2. <i>Izvešće o aktivnostima EURAXESS odsjeka pri Agenciji za mobilnosti i programe EU.....</i>	<i>8</i>
III. Ciljevi.....	10
IV. Mjere	10
1. <i>Zapošljavanje stranih znanstvenika na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta.....</i>	<i>10</i>
1.1. <i>Reguliranje uvjeta za izbor na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta.....</i>	<i>10</i>
1.2. <i>Oglašavanje na portalu Europske komisije za EURAXESS</i>	<i>11</i>
1.3. <i>Usklađivanje terminologije hrvatskih propisa s europskom pravnom stečevinom</i>	<i>11</i>
1.4. <i>Zapošljavanje stranih državljana putem javnih natječaja</i>	<i>12</i>
1.5. <i>Uklanjanje preostalih prepreka pri priznavanju inozemnih kvalifikacija</i>	<i>12</i>
2. <i>Unaprjeđenje radnih uvjeta istraživača.....</i>	<i>13</i>
2.1. <i>Omogućavanje prenosivosti dodijeljenih novčanih sredstava te prijelaz znanstvenih novaka s jednog projekta na drugi,</i>	<i>13</i>
2.2. <i>Priznavanje staža stečenog u inozemstvu znanstvenicima povratnicima i ostalim mobilnim znanstvenicima.....</i>	<i>13</i>
2.3. <i>Poboljšanje dostupnosti informacija o zakonskim odredbama i postupcima vezanima uz ugošćivanje stranih znanstvenika.....</i>	<i>13</i>
2.4. <i>Poticanje daljnjeg razvoja karijera istraživača u ranijoj fazi karijere.....</i>	<i>14</i>
2.5. <i>Povećavanje granice fleksibilnosti u administrativnim postupcima za istraživače koji su pri kraju karijere</i>	<i>14</i>
2.6. <i>Podržavanje provedbe Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača</i>	<i>15</i>
2.7. <i>Reguliranje zdravstvenog osiguranja za strane istraživače</i>	<i>15</i>
3. <i>Reguliranje boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.....</i>	<i>16</i>
3.1. <i>Uvođenje akreditacije za ugošćivanje</i>	<i>16</i>
3.2. <i>Pojednostavnjenje postupka izdavanja akreditacije</i>	<i>16</i>
3.3. <i>Osiguranje javne dostupnosti popisa akreditiranih pravnih osoba i informacija o postupku ugošćivanja.....</i>	<i>16</i>

3.4. Omogućavanje reguliranja privremenog boravka u policijskim upravama i policijskim postajama.....	17
4. <i>Daljnji razvoj infrastrukture za mobilnost istraživača i znanstvenika</i>	18
4.1. Daljnji razvoj EURAXESS uslužnog centra namijenjenog mobilnosti istraživača i znanstvenika	18
4.2. Osiguravanje održivosti EURAXESS centra nakon isteka financiranja od strane Europske komisije.	19
4.3. Daljnje usklađivanje sa zaključcima Upravljačke skupine za ljudske resurse i mobilnost.....	19
4.4. Poticanje mobilnosti istraživača pojačanim sudjelovanjem u FP7 PEOPLE programu.....	20
5. <i>Poticanje međusektorske mobilnosti istraživača</i>	20
5.1. Poticanje znatnijeg širenja rezultata istraživanja	21
5.2. Olakšavanje pristupa financijskim instrumentima	21
5.3. Ulaganje u razvoj mentorskog kapaciteta za mlade znanstvenike	21
5.4. Podržavanje implementacije postojećih i budućih inicijativa EU koje imaju za cilj uklanjanje prepreka međusektorskoj mobilnosti.	21
6. <i>Jačanje kompetencija istraživača</i>	21
6.1. Ispitivanje postojećeg stanja	23
6.2. Izrada nacionalnog programa vještina i kompetencija za istraživače	23
6.3. Poticanje uvođenja dodatnog obrazovanja o poduzetništvu i intelektualnom vlasništvu na visokoškolskim ustanovama	24
6.4. Poticanje osnivanja specijalističkih studija.....	24
V. Način rada i preporuke povjerenstva	24
VI. Sinergija s Radnom skupinom za otklanjanje prepreka i jačanje međunarodne mobilnosti u obrazovanju	25
VII. Autori Akcijskog plana	25
VIII. Literatura	25
IX. Tablični prikaz Akcijskog plana	28

I. Uvod

1. Strateška podloga za izradu Akcijskog plana za mobilnost istraživača

Istekom Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2009.-2010., temeljem kojeg je proveden niz mjera vezanih za uklanjanje prepreka mobilnosti istraživača te prepoznavanjem važnosti mobilnosti istraživača za razvoj znanosti i istraživanja, a time i oporavak gospodarstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ) obvezalo se izraditi Akcijski plan za mobilnost istraživača 2011.-2012. koji bi se temeljio na prethodnom akcijskom planu, na Priopćenju o Europskom partnerstvu za istraživače (COM (2008) 317: *Better careers and more mobility: a European partnership for researchers*) te na Priopćenju o inicijativi strategije Europa 2020: Unija inovacija (COM (2010) 546: *Europe 2020 Flagship initiative: Innovation Union*).

Izrada Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2011.-2012. uvrštena je i u Program gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske - travanj 2010. godine koji, između ostalog, uključuje mjeru poticanja međunarodne mobilnosti na svim razinama obrazovanja i znanosti i uspostavu boljeg sustava informiranja o programima međunarodne obrazovne i znanstvene suradnje čiji je nositelj MZOŠ. Mjere Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske vezane za mobilnost istraživača su:

- donošenje Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2011.-2012.
- neprekidan razvoj EURAXESS-ova uslužnog centra namijenjenog mobilnosti istraživača i znanstvenika
- osiguravanje održivosti EURAXESS-ova uslužnog centra nakon isteka financiranja od strane Europske komisije.

Republika Hrvatska je u siječnju 2010. godine predstavila Pretpristupni ekonomski program 2010.-2012., te Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije te se u oba dokumenta očekuje od Akcijskog plana za mobilnost istraživača da predloži mjere za uklanjanje prepreka mobilnosti i omogući veću međusektorsku i međunarodnu mobilnost.

Akcijski plan za mobilnost istraživača 2011.-2012.:

- uvažava postojeće krovne strateške dokumente Republike Hrvatske te Strateški okvir za razvoj 2007.-2013. i Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. kao i druge strateške i razvojne dokumente te u njima istaknute ciljeve i prioritete;
- prepoznaje prepreke u međunarodnoj te u međusektorskoj mobilnosti istraživača;
- predlaže mjere za uklanjanje prepreka te povećanje i ubrzanje mobilnosti istraživača;
- naglašava važnost mobilnosti istraživača za razvoj znanosti i istraživanja, a time i oporavak gospodarstva.

2. Mobilnost istraživača u Europskom istraživačkom prostoru

Akcijski plan za mobilnost istraživača 2011.-2012. predviđa nastavak provedbe aktivnosti navedenih u Akcijskom planu za mobilnost istraživača 2009.-2010., a temelji se na inicijativama Europske komisije Unija inovacija i Europsko partnerstvo za istraživače (*European Partnership for Researchers, EPR*).

U strategiji Europske unije „Europa 2020“ kao prioritet se navodi takozvani „pametan razvoj“, točnije razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i inovacijama. Kako bi se ti ciljevi postigli potrebno je poticati izvrsnost, učvrstiti suradnju između sveučilišta i javnih znanstvenih instituta s poslovnim sektorom, usmjeriti sustav obrazovanja na kreativnost, inovacije i poduzetništvo te uz potporu države razviti politiku prijenosa znanja.

Okosnicu strategije „Europa 2020“ čine inicijative koje imaju za cilj poticati napredak u svakom od prioritetnih područja. U listopadu 2010. godine objavljena je inicijativa pod nazivom „Unija inovacija“ koja postavlja integriran strateški pristup za jačanje inovacijskog sustava u Europi, a time i njezine kompetitivne prednosti. Kako bi se to postiglo, sljedeće se aktivnosti, između ostalih, smatraju potrebnima: povezivanje europskih nacionalnih istraživačkih i inovacijskih sustava i osnaživanje Europskoga istraživačkog prostora (*European Research Area, ERA*), poticanje suradnje između znanstvenog i poslovnog sektora kako bi istraživanja urodila većim brojem inovacija te uklanjanje prepreka između ideje i tržišta, s naglaskom na potrebe poduzetnika. Od provedbe ove strategije očekuju se značajni rezultati: ukoliko se do 2020. godine postigne potrošnja 3% ukupnoga europskog BNP-a na istraživanje i razvoj, to bi moglo stvoriti 3,7 milijuna radnih mjesta i do 2025. godine povisiti godišnji BNP za gotovo 800 milijardi eura.

EPR ima za cilj poboljšati karijere istraživača u Europi, poticati mlade na istraživačke karijere, zadržati talentirane europske istraživače i privlačiti istraživače iz drugih dijelova svijeta. Ujedno nastoji olakšati mobilnost između država, akademske zajednice i industrije (međunarodnu i međusektorsku mobilnost).

EPR je predložila Europska komisija u svibnju 2008. godine u Priopćenju o Europskom partnerstvu za istraživače, a potvrđen je zaključcima Vijeća Europske unije iz rujna 2009. godine. Daljnji poticaj dala su izvješća ministara Gagoa (Portugal) i Biltgena (Luksemburg), odobrena od strane Vijeća Europske unije u ožujku 2009. godine.

Poboljšanje karijera istraživača i povećanje njihove mobilnosti pridonosi lakšem širenju i prenošenju znanja diljem Europe (peta sloboda), pridonosi ravnoteži između ponude i potražnje istraživača na europskoj razini te pomaže stvaranju centara izvrsnosti i poboljšavanju vještina istraživača u Europi. EPR je jedna od pet inicijativa za pomoć pri uspostavi Europskoga istraživačkog prostora.

EPR ima za cilj ubrzati napredak u četiri ključna područja:

- transparentno zapošljavanje i prenosivost dodijeljenih novčanih sredstava;
- socijalna sigurnost i prenosivost mirovinskog osiguranja za istraživače;
- privlačna radna sredina i radni uvjeti;
- jačanje kompetencija istraživača.

EPR se provodi u državama članicama i pridruženim zemljama. Provedbu EPR-a nadgleda Upravljačka skupina za ljudske resurse i mobilnost unutar Europskog istraživačkog prostora (*Steering Group on Human Resources and Mobility in the European Research Area, SGHRM*) koja okuplja predstavnike

svih država članica EU i pridruženih zemalja te Europske komisije. U svrhu provedbe EPR-a zemlje sudionice razvijaju svoje nacionalne akcijske planove te u suradnji s Europskom komisijom razmatraju moguće akcije na razini EU kao što je to npr. Paneuropski mirovinski fond za istraživače.

*EURAXESS - researchers in motion*¹ je paneuropska inicijativa koju je Europska komisija pokrenula u cilju provedbe načela EPR-a, a podržava je 37 članica ERA-e. EURAXESS pruža pristup informacijama i radnim mjestima iz sektora istraživanja svih ovih zemalja te podršku mobilnim istraživačima, ali i znanstvenim ustanovama u potrazi za vrhunskim stručnim kadrom. Ova je inicijativa jedna od ključnih u okviru angažmana Europske Unije za uklanjanje prepreka slobodnom kretanju znanja unutar Europe i osnaživanju međunarodne mobilnosti istraživača, studenata, znanstvenika i predavača.

3. Mobilnost istraživača u Republici Hrvatskoj

U protekle tri godine u Republici Hrvatskoj proveden je niz mjera vezanih za mobilnost istraživača u Europskom istraživačkom prostoru.

Pripreme za uključivanje RH u aktivnosti Europske mreže centara za mobilnost (*European Network of Mobility Centres, ERA-MORE*) provedene su 2007. godine, što podrazumijeva osnivanje nacionalnog centra koji će umrežiti sve znanstvenoistraživačke ustanove uključene u dolaznu i odlaznu mobilnost. Zakonom o Agenciji za mobilnost i programe Europske unije (Narodne novine, broj 107/07) predviđeno je da novoosnovana Agencija bude nacionalna točka za mobilnost istraživača u okviru mreže ERA-MORE (*ERA-MORE bridge-head organisation*), koja je kasnije nazvana EURAXESS. Imenovan je nacionalni koordinator za mobilnost istraživača (predstavnik akademske zajednice) koji je sudjelovao u aktivnostima Upravljačke skupine za ljudske resurse i mobilnost unutar Europskog istraživačkog prostora (SGHRM).

Sudjelovanje stranih znanstvenika na istraživačkim projektima pojednostavnjeno je 2008. godine Pravilnikom o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenoga istraživanja (Narodne novine, broj 42/08). Do listopada 2010. godine temeljem ovog Pravilnika odobreno je 29 zahtjeva za ugošćivanje istraživača te su se kao ustanove s najvećom mobilnosti istraživača pokazale sljedeće: Institut Ruđer Bošković (7), Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (7), Mediteranski institut za istraživanje života - MedILS (3), Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje (3), Institut za etnologiju i folkloristiku (3), Šumarski institut (2), Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci (2), Sveučilište u Zagrebu (1), Sveučilište u Zadru (1), Sveučilište u Rijeci (1). Ovim Pravilnikom omogućena je provedba projekata Sedmog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7) te provedba projekata MZOŠ-a, Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske (NZZ), Europske organizacije za molekularnu biologiju (*European Molecular Biology Organization, EMBO*) i dr.

¹ EURAXESS web portal spaja četiri inicijative Europske Unije sa zajedničkim ciljem – uspostava Europe kao centra izvrsnosti za istraživačke karijere: *Jobs, Services, Rights and Links*.

* **EURAXESS Jobs:** Pruža aktualne informacije o otvorenim radnim mjestima u znanstvenim institucijama diljem Europe i mogućnostima financiranja boravka.

* **EURAXESS Services:** Pruža savjetodavnu pomoć istraživačima i njihovim obiteljima pri preseljenju u drugu zemlju, i to vezano uz pitanje viza, radnih dozvola, smještaja, pravnih pitanja i problema, socijalnog osiguranja, zdravstvene zaštite i poreza, itd.

* **EURAXESS Rights:** inicijativa koja pruža sve bitne informacije u vezi Europske povelje za istraživače (*European Charter for Researchers*) i Kodeksa o zapošljavanju istraživača (*Code of Conduct for the Recruitment of Researchers*).

* **EURAXESS Links:** Alat za umrežavanje svih europskih istraživača koji rade izvan Europe.

Osim toga, hrvatski su istraživači već niz godina aktivni u mobilnosti, borave i rade u izvrsnim znanstvenim ustanovama u Europi i izvan nje te svoje novostečeno znanje donose u hrvatske znanstvene ustanove. Temeljem bilateralnih programa suradnje MZOŠ podupire provedbu bilateralnih znanstvenoistraživačkih projekata, a potpora koja se dodjeljuje u cijelosti je namijenjena mobilnosti istraživača. Također, sudjelovanje u multilateralnim programima, kao što su CEEPUS (*Central European Exchange Program for University Studies*), CEI (*Central European Initiative*) ili NATO znanstveni projekti te članstva u međunarodnim znanstvenim organizacijama, npr. CERN (*European Organization for Nuclear Research*), EMBO/EMBL (*European Molecular Biology Laboratory*) itd., također uključuju mobilnost istraživača. Odlaznu mobilnost pitali su od 2000. godine projekti programa TEMPUS, od 2002. hrvatski istraživači imaju podršku Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske, 2007. pokrenut je Fond "Jedinstvo uz pomoć znanja" (*Unity Through Knowledge Fund, UKF*), a unutar europskih programa koji su u provedbi dostupni su im od 2008. godine i programi Basileus i Erasmus Mundus.

II. Sadašnje stanje

1. Izvješće o provedbi Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2009.-2010.

Izrada Akcijskog plana za mobilnost istraživača koji se temelji na preporukama iz Akcijskog plana za mobilnost EU (*EU Mobility Action Plan*) te na načelima Europske povelje za istraživače (*European Charter for Researchers*) i Kodeksu o zapošljavanju istraživača (*Code of Conduct for the Recruitment of Researchers*) započela je 2009. godine. U svrhu izrade ovog plana imenovano je i Povjerenstvo za mobilnost istraživača koje se sastoji od predstavnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), Hrvatskog instituta za tehnologiju (HIT), Poslovno-inovacijskog centra Hrvatske - BICRO i Mreže mladih znanstvenika (MLAZ). Glavni su ciljevi ovog plana uklanjanje prepreka u mobilnosti istraživača te povećanje međunarodne i međusektorske mobilnosti.

Od donošenja prvog Akcijskog plana za mobilnost istraživača do danas održana su četiri sastanka Povjerenstva za mobilnost istraživača te nekoliko sastanaka sa stručnjacima iz pojedinih državnih tijela ključnih za provedbu plana. Zahvaljujući radu članova Povjerenstva te izvrsnoj međuinstitucionalnoj suradnji provedene su brojne mjere i akcije od kojih navodimo sljedeće:

- Povećana je transparentnost zapošljavanja znanstvenika u hrvatskim znanstvenim organizacijama putem objavljivanja oglasa za znanstvena radna mjesta na EURAXESS-ovu portalu Europske komisije. U listopadu 2010. godine na ovom portalu bilo je registrirano 46 ustanova iz RH koje su do tog razdoblja oglasile ukupno 113 natječajna za radna mjesta.
- Izmijenjen je Pravilnik o upisniku znanstvenika tako da hrvatsko državljanstvo više nije uvjet za upis u Upisnik znanstvenika što je otvorilo mogućnost da se stranci zapošljavaju na znanstvena radna mjesta i da budu voditelji projekata te je stvoren preduvjet za veću mobilnost istraživača u Hrvatskoj.
- Izrađene su tiskane i web publikacije s praktičnim informacijama za mobilne istraživače čime je pružena velika podrška kako stranim tako i hrvatskim istraživačima. Izrađeni su i detaljniji priručnici namijenjeni administrativnom osoblju pri hrvatskim znanstvenim ustanovama u kojima su opisane administrativne procedure vezane za boravak i rad stranih istraživača.
- Provedena su savjetovanja s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te je zaključeno da se neće pokrenuti sklapanje novih ugovora o zdravstvenom osiguranju jer se očekuje skori ulazak u EU kojim će RH preuzeti europsku pravnu stečevinu.

- Sve hrvatske ustanove iz sustava znanosti potpisale su Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače (dalje u tekstu: Povelja) i Kodeksu o zapošljavanju istraživača (dalje u tekstu: Kodeks). Ova dva dokumenta predstavljaju ključne elemente EU politike čiji je cilj učiniti istraživanje privlačnim zanimanjem, što je ključna karakteristika njezine strategije poticanja gospodarskog rasta i zapošljavanja. Povelja i Kodeks će istraživačima zajamčiti ista prava i obveze bez obzira na to u kojem dijelu EU-a rade. Na taj bi se način trebao pomoći riješiti problem fragmentiranosti istraživačke karijere u Europi na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili sektorskoj razini te bi se Europi trebalo omogućiti da na najbolji način iskoristi svoj istraživački potencijal. Do listopada 2010. godine 32 ustanove iz sustava znanosti RH potpisale su deklaraciju o pristupanju Povelji i Kodeksu dok je njih 14 napravilo internu analizu o njezinoj provedbi. Istaknuti je primjer provedbe načela Povelje i Kodeksa Sveučilište u Rijeci, koje je pod vodstvom prof. dr. sc. Snježane Prijčić-Samaržija, prorektorice Sveučilišta u Rijeci, već prošlo cijeli postupak te je Sveučilište dobilo priznanje Europske komisije i status izvrsnosti „HR Excellence in Research“.
- Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti i reakreditacije znanstvenih organizacija (Narodne Novine, broj 83/10) suradnja s gospodarstvom priznata je kao jedan od kriterija pri vrednovanju znanstvenih ustanova.

2. Izvješće o aktivnostima EURAXESS odsjeka pri Agenciji za mobilnosti i programe EU

Hrvatska je 2008. godine započela sudjelovanje u aktivnostima Europske mreže centara za mobilnost istraživača u Europskom istraživačkom prostoru koju je Europska komisija 2008. godine preimenovala iz ERA-MORE u EURAXESS. Provedba FP7 projekta *Croatian Researcher's Mobility Network* (HR-MOB) za ustrojavanje nacionalne točke u Agenciji počela je u lipnju 2008. godine. Projekt se financira iz Sedmoga okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7) i iz sredstava Državnog proračuna. U sklopu projekta provedene su pripreme za uključivanje RH u Europski portal za mobilnost istraživača. Pokrenuto je ustrojavanje nacionalne mreže za mobilnost istraživača koja će uključivati sveučilišta i veće znanstvenoistraživačke institute koji iskažu interes za uključivanjem i spremnost za ispunjavanjem uvjeta za članstvo koje propisuje Europska komisija. Iste godine ažurirana je i baza podataka osoba za kontakt pri ustanovama u sustavu znanosti Republike Hrvatske. Savjetodavni odbor programa EURAXESS uspostavljen je 2009. godine, a sastoji se od predstavnika Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva unutarnjih poslova te predstavnika sveučilišta u Splitu, Zadru, Dubrovniku, Zagrebu, Rijeci i Osijeku.

Nastavilo se razvijanje nacionalne mreže za mobilnost istraživača čiji se sastav može vidjeti u sljedećoj tablici:

Ustanova	Kontakt osoba za program EURAXESS
Sveučilište u Osijeku	Klaudija Kulešević
Sveučilište u Rijeci	Iva Tijan
Sveučilište u Zagrebu	Hrvoje Mataković
Sveučilište u Zadru	Darko Frleta
Sveučilište u Splitu	Snježana Lisičić
Sveučilište u Dubrovniku	Ivan Jelčić
Institut Ruđer Bošković	Ana Weber
MedILS	Jelena Ružić

Tijekom provođenja projekta HR-MOB sustavno se radilo na podizanju svijesti o mobilnosti istraživača. U 2009. godini održano je svečano predstavljanje programa EURAXESS na kome su bili prisutni brojni predstavnici znanstvenih ustanova u RH te predstavnici Europske komisije. U svrhu podizanja svijesti o važnosti mobilnosti istraživača izrađena su i četiri elektronička newslettera namijenjena znanstvenoj i široj javnosti Republike Hrvatske.

Održani su brojni informativni dani i radionice na temu mobilnosti istraživača za znanstveno i administrativno osoblje te su tom kampanjom bile obuhvaćene znanstvene ustanove u Zagrebu, Rijeci, Zadru, Splitu i Osijeku. U suradnji s Hrvatskim institutom za tehnologiju i Hrvatskom gospodarskom komorom program EURAXESS za mobilnost istraživača predstavljen je i malim i srednjim poduzećima, čime je svijest o mobilnosti istraživača povećana i u sektoru gospodarstva.

Priručnik za mobilnost, tzv. *Mobility handbook*, izrađen je 2009. godine, redovno je ažuriran i dostupan na mrežnim stranicama portala EURAXESS-a. U priručniku su detaljno opisani svi administrativni postupci važni za boravak i rad stranih istraživača u Republici Hrvatskoj. Priručnik se koristi kao osnovni alat prilikom provođenja radionica na temu mobilnosti istraživača koje djelatnici EURAXESS odsjeka provode na svim većim sveučilištima i time za ovu djelatnost školuju administrativno osoblje ustanova iz sustava znanosti.

Prvi Vodič za strane istraživače u Hrvatskoj otisnut je 2009. godine dok je drugi, proširen, izdan u ožujku 2010. godine, a njegova je elektronička inačica svima dostupna na portalu EURAXESS-a. Vodič je poslan svim članovima hrvatske mreže mobilnosti istraživača. Sadrži 100 stranica, a informacije su grupirane u 4 poglavlja: *Living in Croatia, Working in Croatia, Research in Croatia, About us*.

U veljači 2009. godine pokrenut je portal www.euraxess.hr koji je uskoro umrežen i sa središnjim EURAXESS-ovim portalom Europske komisije, a posjetilo ga je više od 44 tisuće gostiju. Portal nudi istraživačima iz Europe i cijelog svijeta obavijesti o hrvatskom istraživačkom prostoru.

Tijekom 2010. godine proveden je najveći dio Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2009.-2010. te je na temeljima ovog dokumenta započeta izrada Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2011.-2012.

EURAXESS uslužni centar AMPEU-a izrađuje statistike o zaprimljenim upitima od strane istraživača i njihovih poslodavaca te ih dostavlja Europskoj komisiji svakih šest mjeseci. Od samog osnutka ureda njegovi zaposlenici pružaju savjetodavnu pomoć brojnim hrvatskim i stranim istraživačima te hrvatskim znanstvenim ustanovama u kojima je zastupljena mobilnost istraživača. Pomoć se odnosi na područja radnog prava, Zakona o strancima, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju te brojna druga pitanja. U razdoblju od dvije godine odgovoreno je na ukupno 424 upita, a samo u prvom polugodištu 2010. godine odgovoreno je na 118 upita pristigla od 65 istraživača.

U prvom polugodištu 2010. godine 60% korisnika usluga EURAXESS uslužnog centra bili su strani istraživači, dok su 40% činili hrvatski istraživači. Najveći broj pitanja odnosio se na reguliranje boravka a nešto manji broj na zdravstveno osiguranje. Na 83% upita odgovorili su djelatnici EURAXESS uslužnog centra, dok su na ostale upite odgovorile lokalne točke za kontakt uspostavljene pri hrvatskim institutima i sveučilištima.

Projekt FP7 HR-MOB ušao je u posljednju godinu provedbe, pri čemu ga je u periodičkom izvješću o provedbi Europska komisija uspješno ocijenila.

III. Ciljevi

Ciljevi Akcijskog plana za mobilnost istraživača 2011-2012 su:

- uklanjanje prepreka u mobilnosti istraživača;
- povećavanje međunarodne i međusektorske mobilnosti.

IV. Mjere

Kako bi se aktivno i sustavno poticala mobilnost istraživača, ovim je Akcijskim planom predviđena provedba šest mjera: 1. Zapošljavanje stranih znanstvenika na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta, 2. Unaprjeđenje radnih uvjeta istraživača, 3. Reguliranje boravka u svrhu znanstvenog istraživanja, 4. Daljnji razvoj infrastrukture za mobilnost istraživača i znanstvenika, 5. Poticanje međusektorske mobilnosti istraživača i 6. Jačanje kompetencija istraživača. Njihov je cilj olakšavanje dolazne mobilnosti, poboljšanje radnih uvjeta za hrvatske i za strane istraživače, bolja priprema hrvatskih istraživača za međunarodnu i međusektorsku mobilnost te olakšavanje međusektorske suradnje i mobilnosti u Republici Hrvatskoj.

1. Zapošljavanje stranih znanstvenika na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta

Donošenjem Pravilnika o izmjeni Pravilnika o upisniku znanstvenika (Narodne novine, broj 82/10) hrvatsko državljanstvo više nije uvjet za upis u Upisnik znanstvenika, što otvara mogućnost zapošljavanja stranih znanstvenika na znanstvena radna mjesta. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u više je navrata preporučilo znanstvenim ustanovama objavljivanje javnih natječaja na središnjem portalu Europske komisije za EURAXESS čime oglasi za radna mjesta postaju dostupni i stranim znanstvenicima.

Uzimajući u obzir navedeno, potrebno je poduzeti daljnje korake kako bi se uklonile sve prepreke mobilnosti znanstvenika i zapošljavanja stranih znanstvenika na stalna znanstvena radna mjesta.

1.1. Reguliranje uvjeta za izbor na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta

1.1.1. Dosljedno omogućiti stranim znanstvenicima upisivanje u Upisnik znanstvenika

Brisanjem članka 6. Pravilnika o upisniku znanstvenika (Narodne novine, broj 72/04 i 82/10) koji je ranije predviđao hrvatsko državljanstvo kao uvjet za upis u Upisnik znanstvenika, tekst Pravilnika nije u cijelosti usklađen s namjerom da se strancima pod jednakim uvjetima kao i hrvatskim državljanima omogući bavljenje znanstvom u Republici Hrvatskoj. U članku 9. Pravilnika ostala je odredba da se zahtjevu za upis prilaže „dokaz o hrvatskom državljanstvu“ što je potrebno izmijeniti na način koji strance neće stavljati u nepovoljniji položaj u odnosu na hrvatske državljane.

1.1.2. Učiniti transparentnim odredbe statuta i internih pravilnika znanstvenih organizacija kojima se određuju uvjeti za izbor na radno mjesto

U cilju povećanja transparentnosti izbora na znanstvena radna mjesta interni propisi kojima se uređuju uvjeti za zapošljavanje trebali bi se objaviti, i to po mogućnosti na mrežnim stranicama znanstvene organizacije na hrvatskom i engleskom jeziku. Budući da znanstvene organizacije mogu sukladno članku 41. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09) svojim statutima propisati

dodatne uvjete za izbor na znanstvena radna mjesta, neophodno je da se stranci jednako kao i hrvatski državljani mogu informirati o svim propisanim uvjetima.

1.1.3. Zakonske uvjete za zapošljavanje na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta propisati na način koji neće isključivati strance

Ne zadirući u samostalnost znanstvenih organizacija u propisivanju uvjeta za zapošljavanje na znanstvena radna mjesta posebno će se voditi računa da se zakonom ili podzakonskim aktima hrvatsko državljanstvo ne postavlja kao uvjet za zapošljavanje na znanstvena radna mjesta.

1.1.4. Podržati provedbu Povelje i Kodeksa na području propisivanja uvjeta zapošljavanja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa podržavat će provedbu Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača u znanstvenim organizacijama koje su pristupile tim dokumentima, posebno u odnosu na odredbe koje se tiču uvjeta zapošljavanja znanstvenika i otklanjanja svakog oblika diskriminacije prilikom zapošljavanja.

1.1.5. Omogućiti strancima uvid u podatke o znanstvenim ustanovama

Prilikom oglašavanja znanstvenih radnih mjesta iz sustava znanosti RH na portalu Europske komisije za EURAXESS uočena je prepreka za njihovo objavljivanje jer neke znanstvene i visokoškolske ustanove nemaju internetsku stranicu na engleskom jeziku što onemogućuje pristup podacima ne samo stranim istraživačima i potencijalnim zaposlenicima ustanove, već i potencijalnim stranim partnerima na istraživačkim projektima. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa će stoga poticati hrvatske znanstvene ustanove na postavljanje obavijesti na engleskom jeziku na svoje mrežne stranice. Time će se povećati transparentnost, ali i otvoriti mogućnost boljeg pozicioniranja na međunarodnoj znanstvenoj sceni.

1.2. Oglašavanje na portalu Europske komisije za EURAXESS

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u više navrata preporučilo znanstvenim organizacijama objavljivanje oglasa za znanstvena radna mjesta na središnjem portalu EURAXESS-a te je praksu međunarodnog oglašavanja u kratko vrijeme prihvatio veći dio znanstvenih organizacija.

1.2.1. Zakonom propisati obavezu objave oglasa na portalu za EURAXESS

Kako bi se poboljšala transparentnost i kvaliteta postupka izbora, potrebno je zakonom propisati obvezu objavljivanja oglasa za znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta na središnjem portalu Europske komisije za EURAXESS čime bi se hrvatski sustav znanosti uključio u europski, što bi omogućilo stranim znanstvenicima da se ravnopravno natječu i budu izabrani na radna mjesta u znanstvenim organizacijama.

1.3. Usklađivanje terminologije hrvatskih propisa s europskom pravnom stečevinom

Kada je riječ o mobilnosti u smislu postupka ugošćivanja preko sustava ugovora o gostovanju, koji je uveden donošenjem Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08), potrebno je pojam „znanstvenika“ zamijeniti pojmom „istraživača“. Time bi se Pravilnik uskladio s direktivom Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. godine (*Council Directive 2005/71/EZ of 12 October 2005*), koja upotrebljava širi pojam istraživača, koji uključuje znanstvenike, znanstvene novake i druge istraživače.

Pojmom „istraživač“ treba obuhvatiti svakog stručnjaka koji se bavi osmišljavanjem ili stvaranjem novoga znanja, proizvoda, procesa, metoda i sustava te vođenjem projekata vezanih uz takve aktivnosti.

1.4. Zapošljavanje stranih državljana putem javnih natječaja

S obzirom da se strani znanstvenici mogu prijavljivati na javne natječaje koji se objavljuju na središnjem portalu EURAXESS-a, treba otkloniti sve prepreke koje se javljaju u samom postupku zapošljavanja. Budući da se rad stranaca regulira Zakonom o strancima (Narodne novine, broj 79/07, 36/09), potrebno je kroz konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova pronaći najbolje rješenje za provođenje postupka zasnivanja radnog odnosa.

1.4.1. Provesti konzultacije s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) i Ministarstvom unutarnjih poslova (MUP) o zapošljavanju stranaca putem međunarodnih javnih natječaja na radna mjesta u sustavu znanosti RH

Budući da je u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o strancima, moguće raditi isključivo temeljem radne ili poslovne dozvole, ako tim zakonom nije drugačije određeno, potrebno je kroz konzultacije s nadležnim tijelima - Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) i Ministarstvom unutarnjih poslova (MUP) - provesti konzultacije radi otklanjanja svih prepreka koje se mogu pojaviti kod zapošljavanja stranaca na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta. Potrebno je razmotriti cijeli postupak, od provođenja javnog natječaja i izbora na radno mjesto do sklapanja ugovora o radu i ishođenja radne dozvole.

1.4.2. Provesti konzultacije s MUP-om u svrhu ukidanja kvota za istraživačka radna mjesta

Da godišnje kvote radnih dozvola ne bi ograničavale zapošljavanje stranih znanstvenika izabranih na radna mjesta u znanstvenim organizacijama, potrebno je izvršiti konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova radi izmjene članka 119. Zakona o strancima kako bi se omogućilo zapošljavanje stranaca na znanstvena, znanstveno-nastavna i druga istraživačka radna mjesta temeljem radne dozvole koja ne bi ulazila u sustav godišnjih kvota.

Na taj bi se način svakom strancu izabranom na navedena radna mjesta omogućilo zapošljavanje, pod uvjetom da ispunjava sve pretpostavke za izdavanje radne dozvole.

Spomenut prijedlog u skladu je s Planom gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske koji predviđa kao jednu od mjera povećavanje kvota radnih dozvola za strane znanstvenike koji će se trajno nastaniti u Hrvatskoj.

1.4.3. Provesti konzultacije s MUP-om radi preciziranja članka 139. b. Zakona o strancima

Člankom 139. b. Zakona o strancima među ostalim su taksativno navedene kategorije stranih znanstvenika koje u Republici Hrvatskoj mogu raditi bez radne ili poslovne dozvole. U primjeni stavka 1. točke 1. spomenutog članka postavilo se pitanje na koji način se dokazuje da znanstvenici borave na znanstvenom ili stručnom usavršavanju (i koja je praktična razlika između znanstvenog usavršavanja i znanstvenog istraživanja), te na koji se način dokazuje da je neki znanstveni projekt važan za Republiku Hrvatsku.

Kako bi se otklonila restriktivnost navedenih odredbi bitnih za ugošćivanje akademskih nastavnika i znanstvenika, treba provesti konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova.

1.5. Uklanjanje preostalih prepreka pri priznavanju inozemnih kvalifikacija

U postupku provođenja javnih natječaja za radna mjesta u znanstvenim organizacijama postavilo se pitanje priznavanja stranih obrazovnih kvalifikacija od strane samih organizacija. Naime, s obzirom da je vrijeme od objavljivanja oglasa (natječaja) do isteka roka za prijavu prekratko da bi strani znanstvenik mogao pokrenuti i dovršiti postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije (sukladno Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija, Narodne novine, broj 158/03, 198/03 i 138/06) pred nadležnim tijelom, strani su znanstvenici s inozemnom kvalifikacijom u nepovoljnijem položaju od kandidata koji imaju kvalifikaciju stečenu na području Republike Hrvatske.

1.5.1. Predstavnike ureda za ENIC/NARIC uključiti u rješavanje problema priznavanja inozemnih kvalifikacija

Kako bi se uklonile prepreke u prijavljivanju na natječaje stranih znanstvenika koji nemaju priznatu inozemnu kvalifikaciju, u rješavanje problema treba uključiti Agenciju za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), odnosno nadležni ured za ENIC/NARIC. U konzultacijama s nacionalnim uredom za ENIC/NARIC nastojat će se pronaći rješenje da se stranim znanstvenicima omogući prijavljivanje na natječaj i odabir na radno mjesto, te izvidjeti mogućnost da se pokrenut postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije dovrši najkasnije do ishođenja radne dozvole, odnosno trenutka kad prethodno sklopljeni ugovor o radu počne proizvoditi pravne učinke.

1.5.2. Upoznati znanstvene organizacije s mišljenjem ureda za ENIC/NARIC priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, odnosno nadležni ured za ENIC/NARIC, se na upit AMPEU o mogućnosti autonomnog priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija od strane znanstvenih organizacija očitovala kako slijedi: „Znanstvene organizacije imaju pravo temeljem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju svojim unutarnjim aktima uređivati postupak izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta te tako i odrediti uvjete u natječajnom postupku.“

Budući da se u postupku izbora na znanstvena radna mjesta u kojem sudjeluju i kandidati s inozemnim kvalifikacijama javljaju dvojbe može li se postupak priznavanja izvršiti po sklapanju ugovora o radu, potrebno je znanstvene organizacije informirati o navedenom mišljenju AZVO.

2. Unaprjeđenje radnih uvjeta istraživača

Kako bi se potakla mobilnost u istraživačkom sektoru, potrebno je neprekidno raditi na poboljšanju radnih uvjeta istraživača. Takav su cilj postavili Europska povelja za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača koji nastoje rad u znanosti i istraživanjima učiniti privlačnijim zanimanjem. U tu se svrhu predlažu sljedeće aktivnosti.

2.1. Omogućavanje prenosivosti dodijeljenih novčanih sredstava te prijelaz znanstvenih novaka s jednog projekta na drugi,

Potrebno je omogućiti prenosivost dodijeljenih novčanih sredstava te, uz suglasnost nositelja projekata i njihovih organizacija, omogućiti prijelaz znanstvenog novaka s jednog projekta na drugi i s jedne organizacije u drugu s ciljem razvijanja karijera istraživača i poticanja mobilnosti istraživača.

2.2. Priznavanje staža stečenog u inozemstvu znanstvenicima povratnicima i ostalim mobilnim znanstvenicima

Prilikom obračuna plaće znanstvenici povratnici stavljeni su u nepovoljniji položaj u odnosu na domaće znanstvenike budući da im se u uvećanje plaće za 0,5 postotnih bodova po godini radnog staža ne uračunava radni staž ostvaren u inozemstvu. Takav će se problem pojaviti i u odnosu na strane znanstvenike koji se odluče karijeru nastaviti u znanstvenim organizacijama na području Republike Hrvatske. Stoga je potrebno ustrajati da se pravo na uvećanje plaće bez obzira je li staž stečen u inozemstvu ili na području Republike Hrvatske, po uzoru na neke druge službe (zdravstvo) uvrsti u Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje.

2.3. Poboljšanje dostupnosti informacija o zakonskim odredbama i postupcima vezanima uz ugošćivanje stranih znanstvenika

U provedbi različitih procedura prilikom ugošćivanja stranih znanstvenika uočeno je da nadležna tijela vrlo često nisu objavila detaljne i ažurirane informacije. Osim toga, podaci su uglavnom

dostupni na hrvatskom jeziku, što strancima otežava brzo i kvalitetno dobivanje informacija. Vezano uz taj problem predlaže se poduzimanje nekoliko aktivnosti.

2.3.1. Provesti konzultacije s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO) i Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje (HZMO) oko objave ključnih informacija za strane državljane na engleskom jeziku

Strani znanstvenici nemaju pristup službenim informacijama o hrvatskom sustavu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja te postupcima i propisima koji se primjenjuju na strane državljane, budući da su informacije dostupne samo na hrvatskom jeziku. Stoga je potrebno provesti konzultacije s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje radi objavljivanja informacija koje se tiču stranaca na engleskom jeziku.

2.3.2. Provesti konzultacije s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI) radi boljeg informiranja diplomatsko-konzularnih predstavništava o procedurama ugošćivanja stranih znanstvenika

Potrebno je provesti konzultacije s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija radi što boljeg informiranja diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu o postupcima ugošćivanja stranih znanstvenika. Budući da zaposlenici u diplomatskim misijama i konzularnim uredima neposredno komuniciraju sa zainteresiranim stranim znanstvenicima, trebaju biti detaljno upućeni u pravna mogućnosti koje stoje na raspolaganju stranim znanstvenicima koji se žele nastaniti i raditi u Republici Hrvatskoj.

Radi boljeg informiranja stranih znanstvenika koji vrlo često do prvih informacija dolaze preko mrežnih stranica diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske, potrebno je konzultirati se s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija kako bi se sve ključne informacije objavile na mrežnim stranicama pojedinih predstavništava, kako na hrvatskom, tako i na engleskom jeziku.

2.4. Poticanje daljnjeg razvoja karijera istraživača u ranijoj fazi karijere

Potrebno je poticati daljnji razvoj karijera istraživača u ranijoj fazi karijere vodeći se načelom fleksibilnosti. Načelo fleksibilnosti omogućava pojedincima stjecanje istih kvalifikacija različitim načinima te osigurava horizontalnu i vertikalnu prohodnost kako bi se svakome omogućilo učenje tokom cijeloga života. Potrebno je omogućiti istraživačima u ranijoj fazi karijere provođenje do dvije godine u drugoj organizaciji, drugoj državi ili drugom sektoru, bez prekidanja radnog odnosa s matičnom znanstvenom organizacijom.

2.4.1. Pozitivno vrednovati međunarodnu mobilnost istraživača

Međunarodnu mobilnost istraživača treba pozitivno vrednovati kod zapošljavanja i kod napredovanja u karijeri. Potrebno je podržati znanstvene organizacije u provedbi načela Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača koji se tiču pozitivnog vrednovanja mobilnosti.

2.5. Povećavanje granice fleksibilnosti u administrativnim postupcima za istraživače koji su pri kraju karijere

Potrebno je povećati granicu fleksibilnosti u administrativnim postupcima za istraživače koji su pri kraju karijere (stariji od 60 godina). Fleksibilnost se ostvaruje tako što će se omogućiti kraći boravci u drugim istraživačkim organizacijama i u industriji, u zemlji i u inozemstvu, bez prekidanja radnog odnosa s matičnom organizacijom.

S tim u vezi potrebno je izvršiti konzultacije s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti (HAZU) i raspraviti predmetnu problematiku radi iznalaženja konkretnih rješenja.

2.6. Podržavanje provedbe Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača

EURAXESS uslužni centar pri AMPEU-u te Uprava za znanost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa pružat će podršku organizacijama u sustavu znanosti u postupku provedbe načela Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača. Ova dva dokumenta predstavljaju ključne elemente politike Europske Unije čiji je cilj učiniti istraživanje privlačnijim zanimanjem, što je vitalna karakteristika njezine strategije poticanja gospodarskog rasta i zapošljavanja.

2.6.1. Surađivati sa znanstvenim organizacijama na provedbi akcijskih planova

EURAXESS uslužni centar pri AMPEU-u te Uprava za znanost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa pružat će savjetodavnu i drugu pomoć znanstvenim organizacijama pri izradi strategija ljudskih resursa i akcijskih planova, a u cilju što kvalitetnije provedbe načela Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača.

U postupku provođenja internih analiza usklađenosti postojećeg stanja s načelima Povelje i Kodeksa, znanstvenim organizacijama će se dostaviti dostupni prijevodi relevantnih propisa na engleski jezik, priručnik sa savjetima za prevođenje pravnih izraza na engleski jezik kao i primjeri dobre prakse već provedenih internih analiza.

2.6.2. Obavijestiti znanstvene organizacije o prednostima provedbe Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača

S ciljem povećavanja upućenosti o načelima Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača te postupku njihove provedbe, EURAXESS uslužni centar pri AMPEU-u te Uprava za znanost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa organizirat će radionicu namijenjenu znanstvenim organizacijama koje su pristupile ovim dokumentima.

Svrha ovih informativnih aktivnosti mora biti razmjena iskustava u različitim fazama provedbe Povelje i Kodeksa (izrada internih analiza, strategije, odnosno akcijskih planova) te pružanje aktualnih informacija o postupku njihove provedbe.

2.6.3. Upoznati Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske i Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti o mogućnostima pristupanja Povelji i Kodeksu

Potrebno je upoznati i obavijestiti sve zainteresirane strane u sustavu znanosti o mogućnosti pristupanja Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača. Posebno se to odnosi na Nacionalnu zakladu za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske i Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti.

2.6.4. Promovirati priznanje Europske komisije „HR Excellence in Research“

U suradnji s organizacijama koje su radile na provedbi Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača EURAXESS uslužni centar pri AMPEU-u i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa neprekidno će promovirati priznanje Europske komisije „HR Excellence in Research“ i pripadajući znak (logo), te informirati znanstvenu zajednicu o značenju priznanja.

2.7. Reguliranje zdravstvenog osiguranja za strane istraživače

U postupku ugošćivanja stranih znanstvenika treba voditi računa da im je omogućeno zdravstveno osiguranje. Prilikom reguliranja zdravstvenog osiguranja stranih znanstvenika primijećene su određene prepreke za čije se uklanjanje predlaže provedba sljedećih aktivnosti.

2.7.1. Regulirati način prijave na HZZO temeljem ugovora o gostovanju

S obzirom da strani znanstvenici na gostovanju radi provođenja znanstvenog istraživanja u praksi ne mogu regulirati zdravstveno osiguranje temeljem ugovora o gostovanju, provest će se konzultacije s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) radi izmjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 114/97). Cilj je promjena omogućavanje prijave na HZZO na temelju ugovora o gostovanju, kako bi se izbjegla potreba sklapanja ugovora o radu uz prethodno sklopljen ugovor o gostovanju.

2.7.2. Ugovorom o gostovanju regulirati zdravstveno osiguranje

Promjenama Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08) treba odrediti da će se ugovorom o gostovanju regulirati način na koji će strani znanstvenik na gostovanju biti zdravstveno osiguran te utvrditi tko je obveznik plaćanja doprinosa. Sukladno pozitivnim propisima, ukoliko strani znanstvenik prima plaću, obveznik plaćanja doprinosa je poslodavac, a ukoliko prima stipendiju, davatelj stipendije, osim ako ugovorom o stipendiranju nije određeno da strani znanstvenik sam snosi troškove zdravstvenog osiguranja. S obzirom da je prema važećem Pravilniku zdravstveno osiguranje znanstvenika uvjet za sklapanje ugovora o gostovanju, izmjenama treba utvrditi da uvjet zdravstvenog osiguranja ne treba biti ispunjen u trenutku sklapanja ugovora o gostovanju, nego od trenutka kada će početi obavljati znanstveno istraživanje temeljem odobrenoga privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.

3. Reguliranje boravka u svrhu znanstvenog istraživanja

Pravilnikom o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja uvedena je mogućnost ugošćivanja stranih znanstvenika radi provođenja znanstvenog istraživanja. Kako bi se Pravilnik dodatno uskladio s direktivom Vijeća 2005/71/EZ, trebaju se provesti dodatne aktivnosti koje se dalje navode i obrazlažu.

3.1. Uvođenje akreditacije za ugošćivanje

Trenutno važeći Pravilnik predviđa samo pojedinačna odobrenja za ugošćivanje koja se izdaju pravnim osobama koje obavljaju znanstvenu djelatnost, a radi ugošćivanja poimence određenoga stranog znanstvenika na točno naznačenom projektu. Takvo uređenje nije u skladu s europskom regulativom koja predviđa skupnu akreditaciju.

Stoga je pored pojedinačnog odobrenja u Pravilnik potrebno uvesti mogućnost akreditacije pravne osobe koja obavlja znanstvenu djelatnost na razdoblje od 5 godina koja bi omogućavala neograničen broj ugošćivanja stranih znanstvenika bez potrebe da se svako gostovanje posebno odobri.

3.2. Pojednostavnjenje postupka izdavanja akreditacije

Da bi se ubrzao i olakšao postupak izdavanja akreditacije, treba razmotriti mogućnost izdavanja akreditacije na temelju dopusnice znanstvene organizacije i kraćeg vrednovanja namjeravanih ugošćivanja u razdoblju za koje se akreditacija izdaje.

3.3. Osiguranje javne dostupnosti popisa akreditiranih pravnih osoba i informacija o postupku ugošćivanja

Popis pravnih osoba koje obavljaju znanstvenu djelatnost akreditiranih za ugošćivanje potrebno je objaviti i ažurirati na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Predlaže se da se upute o postupku ugošćivanja stranih istraživača objave na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Agencije za mobilnost i programe Europske unije (hrvatski portal EURAXESS-a) i pravnih osoba akreditiranih za ugošćivanje, a sve na hrvatskom i na engleskom jeziku.

3.4. Omogućavanje reguliranja privremenog boravka u policijskim upravama i policijskim postajama

Kao iznimku od pravila da stranci podnose zahtjev za prvi privremeni boravak u diplomatskim misijama i konzularnim uredima Republike Hrvatske, potrebno je stranim znanstvenicima omogućiti da privremeni boravak reguliraju u policijskim upravama i policijskim postajama nakon dolaska u Republiku Hrvatsku.

3.4.1. Propisati mogućnost podnošenja zahtjeva za odobrenje prvog privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja u policijskoj upravi ili policijskoj postaji

Kako bi se članak 11. Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja uskladio s člankom 48. Zakona o strancima potrebno je Pravilnikom predvidjeti mogućnost da se zahtjev za izdavanje odobrenja za prvi privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja može podnijeti u nadležnoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu ili u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka.

3.4.2. Provesti konzultacije o mogućnosti podnošenja zahtjeva za odobrenje prvog privremenog boravka stranih znanstvenika iz članka 139. b. i njihovih obitelji u policijskoj upravi ili policijskoj postaji

Mogućnost podnošenja zahtjeva za prvi privremeni boravak u policijskim upravama odnosno policijskim postajama potrebno je predvidjeti i u odnosu na kategorije stranih znanstvenika koje su navedene u članku 139. b. stavku 1. točkama 1. i 2. Zakona o strancima, te članovima njihovih užih obitelji. U navedene kategorije spadaju: profesori, izvorni govornici stranih jezika, lektori i drugi nastavnici koji izvode nastavu na poziv hrvatskih visokih učilišta, znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstveni predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku, upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije.

Stoga će se s Ministarstvom unutarnjih poslova provesti konzultacije radi izmjene članka 48. Zakona o strancima.

3.4.3. Provesti konzultacije o mogućnosti izdavanja vize za reguliranje boravka po ulasku u Republiku Hrvatsku

Kako bi se stranim znanstvenicima - državljanima država s kojima Republika Hrvatska ima vizni režim omogućilo podnošenje zahtjeva za odobrenjem privremenog boravka u policijskim upravama odnosno policijskim postajama, predlaže se provesti konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova. Kroz konzultacije će se nastojati utvrditi da li bi predloženi način (ishođenje vize u diplomatsko-konzularnom predstavništvu pa potom reguliranje boravka po ulasku u RH) bio brži i efikasniji, posebno uzimajući u obzir teškoće kod prevođenja isprava na hrvatski jezik u državama u kojima ne postoji ovlaštenu tumač-prevoditelj za hrvatski jezik.

3.4.4. Provesti konzultacije o olakšavanju prevođenja isprava na hrvatski jezik

Budući da se u praksi javljaju problemi kod prevođenja na hrvatski jezik isprava potrebnih za reguliranje privremenog boravka u državama u kojima ne postoji ovlaštenu tumač-prevoditelj za hrvatski jezik, predlaže se putem konzultacija s Ministarstvom unutarnjih poslova izvidjeti mogućnosti uklanjanja navedenih prepreka.

4. Daljnji razvoj infrastrukture za mobilnost istraživača i znanstvenika

U programu gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske donesenom u travnju 2010. godine kao jedna od mjera naveden je i daljnji razvoj EURAXESS uslužnog centra. Osiguranje održivosti EURAXESS odsjeka pri AMPEU-u iznimno je važno zbog provedbe ovog Akcijskog plana i ostvarivanja njegovih ciljeva.

4.1. Daljnji razvoj EURAXESS uslužnog centra namijenjenog mobilnosti istraživača i znanstvenika

Tijekom 2011. i 2012. godine EURAXESS odsjek pri AMPEU-u bit će aktivan u provedbi ovog Akcijskog plana, a osim toga bavit će se sljedećim aktivnostima:

- Djelatnici ovog ureda i dalje će pružati savjetodavnu pomoć mobilnim istraživačima i njihovim obiteljima pri preseljenju u Hrvatsku ili iz Hrvatske u neku drugu zemlju, i to vezanu uz pitanje viza, radnih dozvola, smještaja, pravnih pitanja i problema, socijalnog osiguranja, zdravstvene zaštite i poreza, itd. O pruženoj pomoći obavještavat će Europsku komisiju, Opću upravu za istraživanje (Research Directorate-General) svakih šest mjeseci u obliku statističkog izvještaja kakav je propisala Europska komisija.
- U svrhu pružanja što potpunije savjetodavne pomoći uspostaviti će se bliska suradnja s tijelima državne uprave nadležnim za ovo područje.
- Jednom godišnje objavit će se novo izdanje Vodiča za strane istraživače u kojem će biti navedene sve administrativne procedure vezane za boravak i rad u RH koje će biti u skladu s pozitivnim zakonskim propisima RH. Osim administrativnih procedura u vodičima će se također nalaziti i općenite informacije o Hrvatskoj kao i podaci o znanstvenoj infrastrukturi RH.
- Mrežni portal programa EURAXESS u Republici Hrvatskoj će redovno se ažurirati i prilagođavati izmjenama pravnih propisa vezanih za mobilnost istraživača te će provoditi promjene u suradnji s Europskom komisijom i zemljama članicama programa EURAXESS.
- Priručnik za mobilnost (*Mobility handbook*) bit će redovito ažuriran i dostupan na internetskim stranicama hrvatskog EURAXESS programa.
- Putem radionica i treninga na temu mobilnosti istraživača razvijati će se kompetencije administrativnog i znanstvenog osoblja pri ustanovama u hrvatskom sektoru znanosti čime će se dodatno osnažiti infrastruktura za mobilnost istraživača. Posebni naponi bit će usmjereni na educiranje službenika EURAXESS odsjeka te edukaciji lokalnih kontakata točkama EURAXESS programa u Hrvatskoj.
- Promotivnom kampanjom tijekom 2011. i 2012. godine bit će obuhvaćeni znanstveni novaci, znanstvenici, administrativno osoblje pri ustanovama u sustavu znanosti, državni službenici, gospodarski sektor i studenti završnih godina studija. U svrhu provođenja ove kampanje djelatnici EURAXESS odsjeka bit će prisutni na raznim sajmovima, skupovima i informativnim danima o ovoj djelatnosti. Sustavno će se raditi na informiranju znanstvene i šire zajednice o novostima u području mobilnosti istraživača. Svaka 4 mjeseca slat će se newsletteri u kojima će se nalaziti vijesti o politikama RH i EU vezanima za istraživače i ljudske potencijale u znanosti. O novostima iz ovog područja kao i o uslugama koje pruža ovaj ured informirati će se sektor industrije i gospodarstva. U svrhu što boljeg informiranja potencijalnih korisnika programa EURAXESS redovno će se ažurirati baza kontakata ustanova u sustavu znanosti. U svrhu informiranja studenata završnih godina diplomskih studija izrađivat će se letci i plakati kojima će se promovirati alat *Jobs* programa EURAXESS (baza poslova u sektoru znanosti i istraživanja Europskoga istraživačkog prostora).

- U svrhu bolje provedbe programa djelatnici EURAXESS odsjeka provodit će i promotivnu kampanju i vezane aktivnosti koje je osmislila Europska komisija zajedno sa svim ostalim državama članicama ovog programa u svrhu stvaranja Europe kao najatraktivnije sredine za istraživanje.
- Aktivno će sudjelovati na sastancima, konferencijama i radionicama programa EURAXESS koje organizira Europska komisija i EURAXESS TOP projekt te će biti aktivan sudionik u prijenosu i provedbi inicijativa Europske komisije namijenjenih mobilnosti istraživača. U svrhu bolje provedbe ovih inicijativa održavat će redovne sastanke s:
 - hrvatskim predstavnikom u SGHRM skupini,
 - predstavnicima Povjerenstva za mobilnost istraživača
 - nacionalnim osobama za kontakt i članovima programskog odbora FP7 PEOPLE programa.
- Dovršit će projekte za međunarodnu i međusektorsku mobilnost istraživača i predati izvješća za iste Europskoj komisiji.

4.2. Osiguravanje održivosti EURAXESS centra nakon isteka financiranja od strane Europske komisije.

- 4.2.1. Preporučuje se nastavak financiranja mreže mobilnosti istraživača i EURAXESS-ova uslužnog centra kao i mreže "znanstvenih menadžera" (administrativnih osoba za znanstvena pitanja) imenovanih u okviru Sedmoga okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj (FP7) na sveučilištima u Republici Hrvatskoj.
- 4.2.2. Radi provedbe programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske u kojem se navodi osiguranje održivosti EURAXESS uslužnog centra, potrebno osigurati 1 milijun kuna na godišnjoj razini počevši od 2012. godine.
- 4.2.3. Sadašnje financiranje EURAXESS uslužnog centra traje do lipnja 2011. godine te je potrebno predvidjeti financiranje mreže mobilnosti od lipnja 2011. do kraja godine te nastaviti s financiranjem i u 2012. godini. Budući da je AMPEU nositelj većine mjera ovoga Akcijskog plana, nužno je osigurati održivost EURAXESS odsjeka unutar AMPEU-a kao i njegovo daljnje financiranje.
- 4.2.4. Sufinancirati mrežu mobilnosti istraživača te time omogućiti sudjelovanje lokalnih točaka za kontakt za program EURAXESS na radionicama koje organizira EURAXESS odsjek pri AMPEU-u.

4.3. Daljnje usklađivanje sa zaključcima Upravljačke skupine za ljudske resurse i mobilnost

Praćenje rada Upravljačke skupine za ljudske resurse i mobilnost (SGHRM) na način da imenovani hrvatski predstavnik nakon svakog sastanka Skupine izvijesti Povjerenstvo za mobilnost istraživača o glavnim zaključcima sa sastanka te usklađivanje hrvatske politike mobilnosti istraživača s naputcima Skupine, vodeći računa o optimalnoj implementaciji u hrvatskim uvjetima.

4.4. Poticanje mobilnosti istraživača pojačanim sudjelovanjem u FP7 PEOPLE programu

U Izvješću Europske komisije o napretku Hrvatske za 2010. godinu spomenuta je niska stopa uspješnosti u FP7 PEOPLE programu i, posebno, njegovim *Marie Curie* akcijama. Stoga će suradnja s nacionalnim osobama za kontakt i članovima programskog odbora FP7 PEOPLE programa biti pojačana radi boljeg informiranja istraživača o mogućnostima i načinima financiranja mobilnosti istraživača. Helpdesk EURAXESS uslužnog centra će ujedno raditi i kao helpdesk za nacionalnu osobu za kontakt za FP7 PEOPLE program.

5. Poticanje međusektorske mobilnosti istraživača

Prijenos znanja i tehnologija sa znanstvenoistraživačkih organizacija u gospodarstvo temelj je razvoja suvremenog gospodarstva te se na tome temelji prva vodeća inicijativa strategije „Europa 2020“ - Unija inovacija. Bolja suradnja i veća mobilnost između znanstvenog i poslovnog sektora pogodovat će gospodarskom razvoju Republike Hrvatske te pridonijeti raznolikosti ponude hrvatskih proizvoda i usluga, kao rezultat inovacija, istraživanja i razvoja. Važnost međusektorske mobilnosti i suradnje prepoznata je i u nizu strateških dokumenata Republike Hrvatske, a među najvažnijima su Program gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske, Pretpristupni ekonomski program 2010.-2012. te strateški dokumenti za korištenje strukturnih instrumenata Europske Unije. Tijekom 2009. godine Vijeće za Nacionalni inovacijski sustav intenzivno je jačalo Nacionalni inovacijski sustav radi poticanja prijenosa znanja u gospodarstvu i privatnom sektoru.

U Pretpristupnom ekonomskom programu 2010.-2012. predviđeno je neprekidna usmjerenost prema cjeloživotnom obrazovanju za poduzetništvo. Osim toga, nastavit će se razvoj centara izvrsnosti. Tako će se omogućiti veća iskoristivost postojeće znanstvene opreme za znanstvenu zajednicu i gospodarstvo te potaknuti izvrsnost u istraživanju i suradnja znanosti i gospodarstva, a posebice će se raditi na boljoj suradnji s Europskim istraživačkim prostorom.

U Programu gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske predviđeno je nekoliko aktivnosti za pospješivanje međusektorske suradnje i mobilnosti, koje bi sve trebale biti ostvarene do kraja 2010. godine. Te aktivnosti uključuju vrednovanje primijenjenih istraživanja i suradnje s gospodarstvom u sustavu napredovanja znanstvenika, poticanje uključivanja istraživača iz privatnog sektora u nastavne i istraživačke programe javnih znanstvenih i obrazovnih institucija, sufinanciranje poslijediplomskih studija zaposlenika iz gospodarstva koji sami snose troškove studija te pripremu programa mjera usmjerenih razvoju poduzetničkog načina razmišljanja kod mladih. Ostvarenje ovih aktivnosti predviđa se u nacrtu prijedloga Zakona o znanosti, izmjenama u podzakonskim aktima, izradi analize uspješnosti postojećeg sustava znanstvenih novaka, izradi Nacionalnoga okvirnog kurikulumu usvojenog u srpnju 2010. godine te usvajanju prijedloga Strategije učenja za poduzetništvo 2010.-2014.

Republika Hrvatska 2011. godine punopravno pristupa Programu za cjeloživotno učenje (*Lifelong Learning Programme*). Cilj Programa je stvoriti napredno društvo znanja, održivi ekonomski razvoj, veći broj kvalitetnijih poslova te jaču društvenu koheziju u Europskoj Uniji. Program potiče suradnju obrazovnih institucija širom Europe i mobilnost sudionika obrazovnog procesa, a istovremeno priprema sudionike za uspješno sudjelovanje na europskom tržištu rada. Jedan od prioriteta Programa pri vrednovanju pojedinih prijava jest i komponenta poduzetništva.

Osim toga, Republika Hrvatska od 2000. godine sudjeluje u programu EUREKA koji djeluje kao europska mreža za tržišno usmjereno istraživanje i razvoj. Primarni cilj programa EUREKA je potaknuti tvrtke na ulaganje u aktivnosti istraživanja i razvoja te na taj način jačati njihov inovacijski kapacitet.

Za poticanje međusektorske mobilnosti predviđene su sljedeće aktivnosti:

5.1. Poticanje znatnijeg širenja rezultata istraživanja.

Kako bi se olakšao širi pristup rezultatima znanstvenih istraživanja, pogotovo onih koja su financirana javnim sredstvima, Povjerenstvo će slijediti preporuku Unije inovacija i poticati znatnije širenje rezultata istraživanja. Smatra se da će pristup tim rezultatima biti dodatan poticaj poslovnom sektoru za ulaganje u istraživanje i inovacije.

5.2. Olakšavanje pristupa finansijskim instrumentima

Podržavati finansijske instrumente koji su dostupni međusektorskoj suradnji, posebno kad ta suradnja rezultira inovacijama. Primjer je dobre prakse Poslovno-inovacijski centar Hrvatske - BICRO, naročito njegov program IRCRO. Treba se širiti svijest o tim instrumentima. Finansijski instrumenti dodatno bi se trebali usredotočiti na prioritete Unije inovacija čime će slijediti europske programe za istraživanje i inovacije.

5.3. Ulaganje u razvoj mentorskog kapaciteta za mlade znanstvenike

U skladu s Akcijskim planom za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje, sustavno ulagati u razvoj mentorskog kapaciteta za mlade znanstvenike. Razvijati finansijske instrumente za poticanje izrade doktorata na temama od interesa za privredu.

5.4. Podržavanje provedbe postojećih i budućih inicijativa EU koje imaju za cilj uklanjanje prepreka međusektorskoj mobilnosti

Aktivno podržavati provedbu postojećih i budućih inicijativa EU, shema i instrumenata kojima je cilj uklanjanje prepreka međusektorskoj mobilnosti (socijalna sigurnost, mirovinske strukture itd.) širenjem svijesti o njihovoj važnosti. Posebno podržati zajedničke projekte industrije i znanosti koji pokrivaju jedno od područja Europskih inovacijskih partnerstva poput energije, sigurnosti, prometa, klimatskih promjena, zdravstva i starenja, ekološki prihvatljivih proizvodnih procesa te procesa obrađivanja zemlje. U skladu s preporukom strateškog dokumenta Unija inovacija trebaju se izdvojiti sredstva za nabavu inovativnih proizvoda i usluga prije njihova izlaska na tržište. Osim toga, moraju se podržati aktivnosti mreže *Entreprise Europe Network* (EEN) u Hrvatskoj.

6. Jačanje kompetencija istraživača

Da bi znanstvenik bio uspješan ne samo u akademskom već i u industrijskom sektoru nije dovoljno poznavati samo određeno polje istraživanja već su sve traženiji stručnjaci koji osim tih znanja posjeduju iznimne komunikacijske i upravljačke vještine te imaju sposobnost rada u multikulturalnom okružju.

Istraživanje² iz 2008. godine koje je proveo EMBO pokazalo je da bi stjecanje komplementarnih vještina podiglo kompetitivnost istraživača kako u akademskom tako i u industrijskom sektoru. Rezultati istraživanja pokazali su da su prema mišljenju starijih istraživača upravljačke, administrativne i komunikacijske vještine najvažnije komplementarne vještine u sektoru znanosti te da bi mlađim istraživačima trebalo pružiti više edukacije na temu etike u istraživanju, komunikacije (posebno javni govor) i upravljanja vremenom.

² *Transferable skills for life scientists*, A report produced by the EMBO Science & Society Programme for the European Molecular Biology Conference, 2008

Slično istraživanje³ provelo je i Američko metrološko društvo (*American Metrological Society, AMS*). Komunikacijske vještine zauzele su prvo, a time i najvažnije mjesto u istraživanju nakon čega su navedene vještina pisanja, prezentacijske vještine te vještina tehničkog pisanja.

Europska komisija prepoznala je važnost ovih vještina te je glavne smjernice u pogledu razvoja istih stavila u Uniju inovacija, Europsko partnerstvo za istraživače te u Europsku povelju za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača. Poveljom i Kodeksom rečeno je da bi istraživači u svim fazama razvoja karijere trebali težiti k stalnom profesionalnom razvoju kroz jačanje i obnavljanje vještina i kompetencija i to ne samo putem formalnog obrazovanja već i putem dodatnog školovanja, seminara, radionica, konferencija i e-učenja.

Dokument *Key Competences for Lifelong Learning - A European Framework* sastavni je dio Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. godine o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje koje čine znanja, vještine i stavovi potrebni svakom pojedincu u kontekstu cjeloživotnog učenja. Navedene su kompetencije prenesene i u hrvatsku obrazovnu politiku putem Nacionalnoga okvirnog kurikulumu i Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

Kako bi se poslovni sektor uključio u razvoj kurikulumu i doktorskih studija, u Uniji inovacija najavljuje se stvaranje „Udruženja znanja“ koje će poticati suradnju poslovnog sektora sa sektorom obrazovanja pri razvoju kurikulumu. Tako će usvojena znanja i vještine bolje odgovarati potrebama industrije.

Europsko partnerstvo za istraživače ističe kako bi istraživači trebali u potpunosti posjedovati vještine nužne za sudjelovanje u raznim ulogama modernog gospodarstva i društva utemeljenog na znanju. Posebno je potrebno napomenuti da su tvrtke sve više usmjerene k otvorenim inovacijama gdje se suradnja s drugim tvrtkama i javnim znanstvenim institutima koristi da bi se razradile ideje i bolje razvio proizvod. Znanost se također razvija i prodobiva sve više značajki multidisciplinarnog i interdisciplinarnog istraživanja, kompetitivnog financiranja, međunarodne suradnje i pretvaranja istraživačkih rezultata u uspješne inovacije.

U Hrvatskoj se istraživačima uglavnom nude tradicionalni programi obrazovanja kojima nerijetko nedostaju znanja potrebna za npr. upravljanje intelektualnim vlasništvom, financiranje istraživačkih projekata ili pokretanje spin-off tvrtke. Istraživači koji rade u malim i srednjim poduzećima vrlo često moraju voditi projekte te upravljati tvrtkinim komunikacijama ili upravljati intelektualnim vlasništvom. Starijim se pak istraživačima događa da izgube korak s aktualnim tehnologijama i metodama te da nemaju dovoljnu podršku za razvijanje vještina tokom napredovanja i dolaska na rukovodeće funkcije u svojoj ustanovi.

Europska komisija kao i Republika Hrvatska svojim strateškim dokumentima poput Strategije učenja za poduzetništvo, usvojene u lipnju 2010. godine, ali i financijskim mehanizmima sve više potiču suradnju između sektora znanosti i gospodarstva te svakim danom postaje očigledno da brojni natječaji koji podržavaju suradnju znanosti, industrije i inovacija stečenih na znanju traže da se u procesu vrednovanja među ostalim ocjenjuje i komercijalni potencijal projekta.

Kao primjer dobre prakse u ovom području navodi se Ministarstvo uprave Republike Hrvatske i njegov Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika čija je temeljna zadaća razvoj ljudskih potencijala kroz trajno stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika.

³ David M.Schultz: *Eloquent Science: A Practical Guide to Becoming a Better Writer, Speaker, & Atmospheric Scientist*. The University of Chicago Press, 2009

U svrhu jačanja ljudskih potencijala u sektoru znanosti u Republici Hrvatskoj, veće međusektorske i međunarodne mobilnosti te bolje apsorpcije financijskih sredstava namijenjenih za ovaj vid suradnje potrebno je osigurati obrazovne programe osposobljavanja i usavršavanja za znanstvenike u RH kojima bi se podizale njihove kompetencije u sljedećim područjima:

Upravljačke vještine i poduzetništvo

- Akademsko poduzetništvo
- Izrada projektnih prijedloga
- Upravljanje vremenom
- Izrada elaborata ulaganja, studija isplativosti
- Upravljanje istraživačkim projektima
- Suradnja s privredom
- Upravljanje ljudskim resursima
- Upravljanje istraživačkim laboratorijima
- Timski rad, umrežavanje
- Komercijalizacija inovacija
- Opća ekonomska pismenost (izrada poslovnog plana, osnove analize tržišta, strategijsko razmišljanje, SWOT analize itd.)

Istraživačke vještine

- Pisanje znanstvenih radova
- Etika u istraživanju
- Intelektualno vlasništvo
- Prijenos tehnologije i znanja

Prezentacijske i komunikacijske vještine u znanosti

Administrativne vještine

Budući da su istraživači i znanstvenici glavni proizvođači novog znanja i glavni akteri u njegovu prijenosu, trebaju se uložiti značajni naponi na nacionalnoj razini kako bi se trajno razvijale vještine i cjeloživotno učenje istraživača. Ova nastojanja oplemenjivat će karijere znanstvenika te će im olakšati prijelaz između institucija, sektora i država.

Uzimajući u obzir važnost ove inicijative predlažu se sljedeće aktivnosti:

6.1. Ispitivanje postojećeg stanja

Utvrđiti koje ustanove u RH nude znanstvenicima ovakav tip edukacije te ih putem portala za EURAXESS obznaniti znanstvenicima u RH.

6.2. Izrada nacionalnog programa vještina i kompetencija za istraživače

Preporuka je Europskog partnerstva za istraživače izrada i provedba Nacionalnog programa vještina (*National skills agenda*) kojim bi se postiglo osnaživanje ljudskih kapaciteta u znanosti RH vještinama potrebnima za punopravno sudjelovanje u društvu i gospodarstvu utemeljenom na znanju. Primjer dobre prakse je Velika Britanija koja je još 2001. godine donijela Zajedničku izjavu o vještinama⁴. Ovaj dokument predstavlja zajedničku izjavu o vještinama koje bi znanstvenik financiran od Vijeća za istraživanje trebao razviti tokom doktorskog studija. Izjava je podijeljena u 7 kategorija pod sljedećim nazivima: istraživačke vještine i tehnike, istraživačka okolina, upravljanje istraživanjem, osobna

⁴ Zajedničku izjavu o vještinama, „The Joint Skills Statement“ donijela su Vijeća za istraživanje (Research Councils) i UK GRAD program

učinkovitost, komunikacijske vještine, timski rad i umrežavanje te upravljanje karijerom. Velika Britanija je u svrhu razvoja karijera istraživača osnovala ustanovu VITAE čija je vizija da na svjetskoj razini budu vodeći u pružanju podrške za profesionalan razvoj i edukaciju istraživača. Samo u 2009. godini VITAE je putem svojih seminara educirala oko 600 istraživača. Iz VITAE-inog izvješća o provedbi programa razvoja istraživača pod nazivom *The impact of researcher training and development: two years on* može se iščitati da je ulaganje Velike Britanije u ovaj vid obrazovnih aktivnosti vrlo isplativo, a neke od brojnih koristi su vidljive su u većem broju spin-off tvrtki, većem broju komercijalnih istraživanja, kraćem i učinkovitijem doktoriranju, boljoj zapošljivosti istraživača, kvalitetnijim istraživanjima, većoj apsorpciji financijskih fondova (stipendije, grantovi).

Seminari služe za razvijanje vještina potrebnih u znanosti i istraživanju te za povećanje mogućnosti za zapošljavanje istraživača.

6.3. Poticanje uvođenja dodatnog obrazovanja o poduzetništvu i intelektualnom vlasništvu na visokoškolskim ustanovama

MZOŠ će preporučiti da se gore navedene teme u obliku dodatnog obrazovanja ponude na visokoškolskim ustanovama te da ono bude dostupno kako studentima na sve tri razine obrazovanja tako i znanstvenicima. Ovakvo dodatno obrazovanje poslužilo bi studentima i znanstvenicima kao dodatna kvalifikacija za zapošljavanje. Predlaže se da se ovi oblici obrazovanja akreditiraju i uključe u sustav stručnog usavršavanja te da se iskusnim istraživačima priznaju izdavanjem javne isprave u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih (Narodne novine, broj 17/07). Europski je primjer dobre prakse u ovom području Estonija koja je unaprijedila kvalitetu i učinkovitost doktorskih studija s naglaskom na razvoj poduzetničkih i ekonomskih modula za studente neekonomskih studija u sva tri sveučilišna ciklusa. Kao međunarodno priznati primjer dobre prakse prepoznat je TEMPUS projekt *Fostering Entrepreneurship in Higher Education* (FoSentHE) kojem je nositelj Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a osnovni mu je cilj poticanje studentske poduzetničke aktivnosti.

6.4. Poticanje osnivanja specijalističkih studija

MZOŠ će podržati osnivanje specijalističkih studija (npr. *Research management*) za osnaživanje poslovnih kapaciteta znanstvenika. U svrhu razmatranja mogućnosti podrške osnivanju ovakvih studija unutar Instrumenta prepristupne pomoći IPA, MZOŠ će provesti konzultacije s akreditiranom jedinicom za komponentu *Razvoj ljudskih potencijala*.

V. Način rada i preporuke Povjerenstva

Povjerenstvo će se u punom sastavu sastajati najmanje dva puta godišnje. Na sastancima Povjerenstva MZOŠ i AMPEU će izvještavati o aktivnostima provedenim u prethodnom razdoblju, a članovi Povjerenstva iznijet će svoje prijedloge za daljnje aktivnosti. Ovisno o temi i potrebi na sastanke se mogu pozivati i osobe koje nisu članovi Povjerenstva. Zapisnici sa sastanaka redovito će se dostavljati članovima Povjerenstva i ostalim osobama ili tijelima na koja bi se mogli odnositi zaključci sa sastanaka.

Radi učinkovitosti, komunikacija među članovima Povjerenstva vodit će se u najvećoj mjeri elektroničkim putem.

U svrhu provedbe pojedinih mjera i aktivnosti predviđenih ovim Akcijskim planom po potrebi će se osnivati radne skupine sastavljene od osoba izvan sastava Povjerenstva za mobilnost istraživača.

Povjerenstvo može propisati dodatne mjere za uklanjanje prepreka mobilnosti dodatkom ovome Akcijskom planu, a ovisno o uočenim preprekama koje se mogu pojaviti u provedbi.

Sredstva za provedbu mjera predviđenim ovim Akcijskim planom osiguravaju se u Državnom proračunu, na pozicijama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Agencije za mobilnost i programe Europske Unije.

VI. Sinergija s Radnom skupinom za otklanjanje prepreka i jačanje međunarodne mobilnosti u obrazovanju

U svrhu ostvarenja strateškoga cilja povećanja međunarodne dolazne i odlazne mobilnosti, a posebice u sustavu visokog obrazovanja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa osnovalo je Radnu skupinu za otklanjanje prepreka i jačanje međunarodne mobilnosti u obrazovanju.

S obzirom na moguća preklapanja u zadacima i mjerama Radne skupine za otklanjanje prepreka mobilnosti u obrazovanju i Povjerenstva za mobilnost istraživača, predstavnica EURAXESS centra pri AMPEU-u sudjeluje u oba tijela čime se osigurava prijenos informacija i rezultata djelovanja dviju skupina.

VII. Autori Akcijskog plana

Akcijski plan izradilo je Povjerenstvo za mobilnost istraživača Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa: Neven Duić, voditelj, Hrvoje Meštrić, Dalibor Marijanović, Dunja Potočnik, Bojana Grubišin, Suzana Karabaić i Ida Škevin.

Izradi Akcijskog plana pomogli su: Ivana Puljiz i Martina Katalin iz MZOŠ-a te Robert Bijažić, Ana Grdović i Vesna Babaja iz EURAXESS-ovog uslužnog centra.

VIII. Literatura

Dokumenti korišteni pri izradi ovog Akcijskog plana su:

1. Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije, siječanj 2010. godine
2. Pretpristupni ekonomski program 2010. - 2012. godine Vlade Republike Hrvatske, siječanj 2010. godine
3. Program gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske, travanj 2010. godine
4. Akcijski plan za mobilnost istraživača 2009.-2010.
5. Akcijski plan: Ulaganje u istraživanje (2003 - *Action Plan: Investing in Research*)
6. Europa 2020: Unija inovacija (COM (2010) 546: *Europe 2020 Flagship initiative: Innovation Union*)

7. Priopćenje o Europskom partnerstvu za istraživače (COM (2008) 317: *Better careers and more mobility: a European partnership for researchers*)
8. Istraživači u Europskom istraživačkom prostoru: jedno zvanje, mnoge karijere (COM (2003) 436: *Researchers in the ERA: One profession, multiple careers*)
9. Strategija za mobilnost u Europskom istraživačkom prostoru (COM (2001) 331: *A Mobility Strategy for the European Research Area*)
10. Europska povelja za istraživače, 2005.
11. Kodeks o zapošljavanju istraživača, 2005.
12. Zelena knjiga „Europski istraživački prostor: nove perspektive“ (*Green Paper - The European Research Area: New Perspectives*), 2007.
13. Strategija razvitka Republike Hrvatske "Hrvatska u 21. stoljeću" - Znanost (Narodne novine, broj 108/03)
14. Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske 2006. - 2010. godine, 2006.
15. Akcijski plan 2007. - 2010. „Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske“, 2007.
16. Akcijski plan za poticanje ulaganja u znanost i istraživanje, 2008.
17. Akcijski plan za otklanjanje prepreka i jačanje međunarodne mobilnosti u obrazovanju za razdoblje od 2010. do 2012. godine
18. Council directive 2005/71/EC of 12 October 2005 on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research
19. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)
20. Zakon o strancima (Narodne novine, broj 79/07, 36/09)
21. Pravilnik o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)
22. Zakon o radu (Narodne novine, broj 149/09)
23. Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine, broj 93/08)
24. Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 158/03, 198/03, 138/06)
25. Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 124/09)
26. Pravilnik o Upisniku znanstvenika (Narodne novine, broj 72/04, 82/10)
27. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti i reakreditacije znanstvenih organizacija (Narodne novine, broj 83/10)
28. Pravilnik o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (Narodne novine, broj 77/08)
29. Zakon o obrazovanju odraslih (Narodne novine, broj 17/07)
30. Pravilnik o mjerilima i kriterijima za vrednovanje kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta i studijskih programa (Narodne novine, broj 09/05)
31. Zakon o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 114/97)
32. Zakon o Agenciji za mobilnost i programe Europske unije (Narodne novine, broj 107/07)
33. David M.Schultz: *Eloquent Science: A Practical Guide to Becoming a Better Writer, Speaker, & Atmospheric Scientist*, The University of Chicago Press, 2009.
34. *Croatia 2010 PROGRESS REPORT*, (COM(2010) 660), European Commission, 2010.
35. Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. godine o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (2006/962/EC)
36. *The impact of researcher training and development: two years on*, VITAE, 2010.

37. *SG HRM WG Jobs - Strategy to boost the publication of job vacancies on EURAXESS Jobs*, 2010.
38. *A foreign researcher's guide to Croatia*, EURAXESS, drugo izdanje, 2010.

IX. Tablični prikaz Akcijskog plana

R.Br.	MJERA	ZAKONSKA REGULATIVA	ADMINISTRATIVNE PROCEDURE I OSTALE AKTIVNOSTI	NOŠITELJ MJERE	ROK ZA PROVEDBU MJERE
1. Zapošljavanje stranih znanstvenika na znanstvena radna mjesta					
1.1. Reguliranje uvjeta za izbor na znanstvena radna mjesta					
1.1.1.	Dosljedno omogućiti stranim znanstvenicima upisivanje u Upisnik znanstvenika	Izmjena članka 9. Pravilnika o upisniku znanstvenika (Narodne novine, broj 72/04 i 82/10)		MZOŠ	prva polovica 2011.
1.1.2.	Učiniti transparentnim odredbe statuta i internih pravilnika znanstvenih organizacija kojima se određuju uvjeti za izbor na radno mjesto, a posebno činjenicu je li državljanstvo uvjet za zapošljavanje	Izmijeniti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)		MZOŠ	prva polovica 2011.
1.1.3.	Zakonske uvjete za zapošljavanje na znanstvena radna mjesta propisati na način koji neće isključivati strance	Izmijeniti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)		MZOŠ	prva polovica 2011.
1.1.4.	Podržati provedbu Povelje i Kodeksa na području propisivanja uvjeta zapošljavanja		Neprekidno podržavati provedbu	MZOŠ, AMPEU	neprekidno
1.1.5.	Omogućiti strancima uvid u podatke o znanstvenim ustanovama		Neprekidno podržavati	MZOŠ	neprekidno
1.2. Oglašavanje na portalu Europske komisije za EURAXESS					
1.2.1.	Zakonom propisati obavezu objave oglasa na portalu za EURAXESS	Izmijeniti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine,		MZOŠ	prva polovica 2011.

		broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)			
1.3. Usklađivanje terminologije hrvatskih propisa s europskom pravnom stečevinom					
1.3.	Uskladiti terminologiju hrvatskih propisa s europskom pravnom stečevinom	Izmjena Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08) i izmjena Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)		MZOŠ	prva polovica 2011.
1.4. Zapošljavanje stranih državljana putem javnih natječaja					
1.4.1.	Provesti konzultacije s MINGORP-om i MUP-om o zapošljavanju stranaca putem međunarodnih javnih natječaja na radna mjesta u sustavu znanosti RH		Provesti konzultacije radi otklanjanja svih prepreka	AMPEU	tijekom 2011.
1.4.2.	Provesti konzultacije s MUP-om u svrhu ukidanja kvota za istraživačka radna mjesta	Provesti konzultacije radi izmjene čl. 119. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 79/07, 36/09)		AMPEU	prva polovica 2011.
1.4.3.	Provesti konzultacije s MUP-om radi preciziranja članka 139.b. Zakona o strancima	Provesti konzultacije radi izmjene čl. 139.b. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 79/07, 36/09)		AMPEU, MZOŠ	tijekom 2012.
1.5. Uklanjanje prepreka pri priznavanju inozemnih kvalifikacija					
1.5.1.	Predstavnike ureda za ENIC/NARIC uključiti u rješavanje problema priznavanja inozemnih kvalifikacija		Provesti konzultacije s AZVO oko pitanja priznavanja kvalifikacija	AMPEU, MZOŠ	tijekom 2011.

1.5.2.	Upoznati znanstvene organizacije s mišljenjem ureda za ENIC/NARIC o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija		Dostava očitovanja AZVO	AMPEU, MZOŠ	tijekom 2011.
2. Unaprjeđenje radnih uvjeta istraživača					
2.1.	Omogućavanje prenosivosti dodijeljenih novčanih sredstava te prebacivanje znanstvenih novaka s jednog projekta na drugi	Izmijeniti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)		MZOŠ	prva polovica 2011.
2.2.	Priznavanje staža stečenog u inozemstvu znanstvenicima povratnicima i ostalim mobilnim znanstvenicima	Kroz pregovore se uključiti u izmjene Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine, broj 93/08)		MZOŠ	Tijekom 2011.
2.3. Poboljšanje dostupnosti informacija o zakonskim odredbama i procedurama vezanima uz ugošćivanje znanstvenika					
2.3.1.	Provesti konzultacije s HZZO i HZMO oko objave ključnih informacija za strane državljane na engleskom jeziku		Provesti konzultacije s HZZO i HZMO	AMPEU	druga polovica 2011.
2.3.2.	Provesti konzultacije s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija radi boljeg informiranja diplomatsko-konzularnih predstavništava o procedurama ugošćivanja stranih znanstvenika		Provesti konzultacije s MVPEI	AMPEU	druga polovica 2011.
2.4. Poticanje daljnjeg razvoja karijera istraživača u ranijoj fazi karijere					
2.4.1.	Pozitivno vrednovati međunarodnu mobilnost istraživača		Podržati znanstvene organizacije u provedbi načela Povelje i Kodeksa.	MZOŠ, AMPEU	neprekidno
2.5.	Povećavanje granicu fleksibilnosti u administrativnim postupcima za istraživače koji su pri kraju karijere	Izmijeniti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju	Konzultacije s HAZU	MZOŠ, AMPEU	prva polovica 2011.

		(Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 02/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09)			
2.6. Podržavanje provedbe Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača					
2.6.1.	Suradivati sa znanstvenim organizacijama na implementaciji akcijskih planova		Pružati savjetodavnu i drugu pomoć znanstvenim organizacijama pri izradi strategija ljudskih resursa i akcijskih planova	MZOŠ, AMPEU	neprekidno
2.6.2.	Obavještavati znanstvene organizacije o prednostima provedbe Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača		Organizirati radionicu namijenjenu znanstvenim organizacijama	AMPEU, MZOŠ	prvo tromjesečje 2011.
2.6.3.	Upoznati NZZ i HAZU o mogućnostima pristupanja Povelji i Kodeksu		Informirati NZZ i HAZU	AMPEU	tijekom 2011.
2.6.4.	Promovirati priznanje Europske komisije „HR Excellence in Research“		Neprekidno promovirati priznanje Europske komisije i pripadajući znak (logo)	MZOŠ, AMPEU	neprekidno
2.7. Reguliranje zdravstvenog osiguranja za strane istraživače					
2.7.1.	Regulirati način prijave na HZZO temeljem ugovora o gostovanju	Konzultacije s MZSS radi izmjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 114/97)		AMPEU	tijekom 2011.
2.7.2.	Ugovorom o gostovanju regulirati zdravstveno osiguranje	Izmjene Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)		MZOŠ	prva polovica 2011.
3. Reguliranje boravka u svrhu znanstvenog istraživanja					
3.1.	Uvođenje akreditacije za	Izmjene Pravilnika o		MZOŠ	prva

	ugošćivanje	načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)			polovica 2011.
3.2.	Pojednostavnjenje postupka izdavanja akreditacije	Izmjene Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)		MZOŠ	prva polovica 2011.
3.3.	Osiguranje javne dostupnosti popisa akreditiranih pravnih osoba i informacija o postupku ugošćivanja	Izmjene Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)		MZOŠ	prva polovica 2011.
3.4. Omogućavanje reguliranja privremenog boravka u policijskim upravama i policijskim postajama					
3.4.1.	Propisati mogućnost podnošenja zahtjeva za odobrenje prvog privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja u policijskoj upravi ili policijskoj postaji	Izmijeniti članak 11. Pravilnika o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka strancima u svrhu znanstvenog istraživanja (Narodne novine, broj 42/08)		MZOŠ	prva polovica 2011.
3.4.2.	Provesti konzultacije o mogućnosti podnošenja zahtjeva za odobrenje prvog privremenog boravka stranih znanstvenika iz članka 139.b. i njihovih obitelji u policijskoj upravi ili policijskoj postaji	Konzultacije s MUP-om radi izmjene čl. 139.b. Zakona o strancima (Narodne novine, broj 79/07, 36/09)		AMPEU	tijekom 2012.
3.4.3.	Provesti konzultacije o mogućnosti izdavanja vize za reguliranje boravka po ulasku u Republiku Hrvatsku		Konzultacije s MUP-om	AMPEU	tijekom 2012.

3.4.4.	Provesti konzultacije o olakšavanju prevođenja isprava na hrvatski jezik		Konzultacije s MUP-om	AMPEU	tijekom 2012.
4. Daljnji razvoj infrastrukture za mobilnost istraživača i znanstvenika					
4.1.	Daljnji razvoj EURAXESS uslužnog centra namijenjenog mobilnosti istraživača i znanstvenika		Obavljanje redovnih aktivnosti EURAXESS uslužnog centra	AMPEU	neprekidno
4.2. Osiguravanje održivosti EURAXESS centra nakon isteka financiranja od strane Europske komisije.					
4.2.1.	Preporučuje se nastavak financiranja mreže mobilnosti istraživača i EURAXESS-ova uslužnog centra kao i mreže "znanstvenih menadžera"		Nastaviti financiranje	MZOŠ, AMPEU	neprekidno
4.2.2.	Radi osiguranja održivosti EURAXESS uslužnog centra, potrebno osigurati 1 milijun kn na godišnjoj razini počevši od 2012. godine		Osigurati financiranje	MZOŠ	tijekom 2012.
4.2.3.	Predvidjeti financiranje mreže mobilnosti od lipnja 2011. do kraja godine, te nastaviti s financiranjem i u 2012. godini		Predvidjeti financiranje	MZOŠ	druga polovica 2011.
4.2.4.	Sufinancirati mrežu mobilnosti istraživača		Sufinancirati	MZOŠ	neprekidno
4.3.	Daljnje usklađivanje sa zaključcima Upravljačke skupine za ljudske resurse i mobilnost			MZOŠ	neprekidno
4.4.	Poticanje mobilnosti istraživača pojačanim sudjelovanjem u FP7 PEOPLE programu			MZOŠ, AMPEU	neprekidno
5. Poticanje međusektorske mobilnosti istraživača					
5.1.	Poticanje znatnijeg širenja rezultata istraživanja		Olakšati pristup rezultatima istraživanja, posebno onih financiranih iz javnih sredstava	MZOŠ	neprekidno
5.2.	Olakšavanje pristupa financijskim instrumentima		Podržati i širiti svijest o financijskim	MZOŠ, BICRO	neprekidno

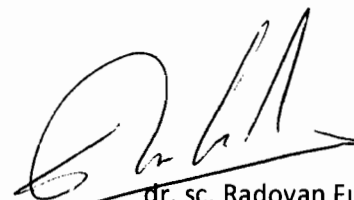
			instrumentima koji podržavaju međusektorsku u suradnju		
5.3.	Ulaganje u razvoj mentorskog kapaciteta za mlade znanstvenike		Sustavno ulagati u razvoj mentorskog kapaciteta	MZOŠ	neprekidno
5.4.	Podržavanje provedbe postojećih i budućih EU inicijativa čiji je cilj uklanjanje prepreka međusektorskoj mobilnosti		Aktivno podržavati provedbu	MZOŠ	neprekidno
6. Jačanje kompetencija istraživača					
6.	Predložiti pokretanje inicijative za jačanje komplementarnih vještina istraživača		Pokretanje inicijative	MZOŠ	druga polovica 2011.
6.1.	Ispitivanje postojećeg stanja		Prepoznati postojeće ustanove u RH koje nude znanstvenicima ovakav tip edukacije te ih putem portala za EURAXESS obznaniti znanstvenicima u RH	AMPEU	prva polovica 2011.
6.3.	Poticanje uvođenja dodatne edukacije o poduzetništvu i intelektualnom vlasništvu na visokoškolskim ustanovama		MZOŠ će preporučiti da se gore navedene teme u obliku dodatne edukacije ponude na visokoškolskim ustanovama te da bude dostupno kako studentima na sve tri razine obrazovanja tako i znanstvenicima	MZOŠ	tijekom 2012.

6.4.	Poticanje osnivanja specijalističkih studija		MZOŠ će podržati osnivanje specijalističkih studija (npr. <i>Research management</i>) za osnaživanje poslovnih kapaciteta znanstvenika.	MZOŠ	neprekidno
------	--	--	--	------	------------

Klasa: 023-01/09-02/00065

Ur. broj: 533-06-10-0003

Datum: 23. prosinca 2010.

dr. sc. Radovan Fuchs
 ministar znanosti, obrazovanja i športa

